

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oglasila plačuje se od četiristopne petiristopne vrste po 6 kr., če se oglasilo enkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oglasila t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani 6. oktobra.

Zagrebski „Obzor“, ki je ob okupovanih deželah navadno jako dobro poučen, priobčil je dne 2. t. m. uvodni članek „Deset godina okupacije“, v katerem se bavi o občnem kulturnem razvoju v Bosni in Hercegovini v preteklem desetletju in kaže na velike premembe, ki so se ondu v teku 15—20 let vršile in završile.

„Nečemo oporekati, pravi „Obzor“, da so se za uprave avstro-ogerske izvele razne vrlo koristne institucije, no kulturnih odnošajev in napredka ne smemo presojati po tem, je li v deželi več tacihi institucij nego prej, marveč po tem kako se kulturni napredek javlja v življenju pojedinca in v javnem življenju.“

S tega stališča pa se ne daje tajiti, da se v tem, kako dan danes žive Bošnjaki in Hercegovci, opažajo znamenja, za narod jako opasna. Bošnjak in Hercegovci bila sta do okupacije zmerila v jedi in pijači, pijanstva ni bilo, niti primere, da bi katerikoli Bošnjak, bodi mohamedanec, pravoslaven ali pa katolik, svoje premoženje z razuzdanim življenjem raztepal. Sedaj je pijancev na tisoče, pa tudi slučaj neso redki, da so bogati spahiji vsled zapravljivega življenja prišli na beraško palico. Vlada je v resnici že pred dvema letoma izdala naredbo proti pijanstvu, žal, da prekasno, sicer pa tudi najboljša naredba ob sebi ne more temu zlu odpomoči. Kar se je v tem pravci v prvih osmih letih grešilo, tega sedaj ne more popraviti niti najboljša šola. Bošnjak postal je pohlepen za denarjem in skuša ga sedaj pogostoma dobiti na tak ali drugi način, katerega ne moremo imenovati častnim; on je poprej samo v redkih slučajih kartal, ali kaj družega za denar igral, sedaj pozna pogostoma loterijo, a tudi promese in „Antheilscheine“, katere mu ponuja celo kardelo Peštanskih in Dunajskih agentov. Da bi oblastva tem agentom v njihovem „kulturnem“ delovanju delala kake zapreke, ni nam doslej znano, a vsekako bilo bi neobhodno potrebno.“

Škodljive posledice te premembe glede jednostavnega zasobnega življenja pokazale so se zlasti pri sodnijskih obravnavah. Dasi ni točnih podatkov o razmeri zločinov in pregreškov, izvršenih iz pohlepčnosti do tujega premoženja in onih, katerim je uzrok, kakor se že pravi „silno ganuće srca“, to

vender znamo iz skušnje pri pojedinih bosenskih sodiščih, da število prvih — ki so bili pred 15 do 20 leti uprav nepoznani — vsako leto narašča. Množe se število tatvin domačih, poljskih in gozd-nih; še bolj pa število poneverjenj, mej katera spada dakako tudi največje število konkurzov in „falimentov“. Število zločinov in pregreškov seveda še vedno ni toliko, kakor v „razsvetljenih“ zahodnih deželah, toda ako se ne poseže po sredstvih, da se njihovo pomnoževanje ustavi, bodemo ponosno Bosno in kršno Hercegovino prištevali deželam v tem oziru „razsvetljenim“.

Poleg tega imam še drugih razlogov, iz katerih se more izvajati, da se napredek prosvete v prvem desetletju sedanje uprave ni vršil pravim kulturnim potom.

V raznih mestih te dežele gojilo je prebivalstvo pojedinne obrti z uprav umetniško spretnostjo, tako n. pr. v Serajevu sedlarstvo, kotlarstvo, razven tega se je ondu proizvajalo lepo dragoceno orožje, v Foči orožje in noži, v Livnu znani filigranski izdelki od srebra in zlata i. t. d. Od teh obrti jih je nekoliko od 1878. l. popolnoma prenehalo, ostale vidno nazadujejo glede umetne spretnosti delavcev, ker narodna izvirnost njihova ne prija več sedanji umetniški pokvarjeni zahtevi konsumentov.“

„Obzor“ toži na dalje, da so sedaj vse obrti v tujih rokah, katere se ne brigajo, da bi se ohranile lepe originalne narodne oblike, naposled pa se obrača na šolsko polje. Letos n. pr. izdalo se bode za šolstvo 319.094 gld., a to je še vedno premalo, kajti po zadnjem popisu iz 1885. l. je v Bosni in Hercegovini 120.000 otrok v dobi od 6—12 let, torej bi trebalo nad 2000 šol, dočim jih je doslej samo 400 i. t. d., kar vse je dokaz, da splošni napredek ni ugoden, ampak da je, kakor trdi „Obzor“ problematičen.

Iz deželni zborov.

Deželni zbor kranjski.

(VIII. seja dne 1. oktobra 1888.)

(Konec.)

Poslanec Dežman se spušča v podrobne zadeve zaradi pouka nemškega jezika na slovenskih ljudskih šolah in toži, da izmej 11 večrazrednih

šol jih je le še sedmero pouka v nemškem jeziku deležnih Navaja krajne razmere in zdi se mu, da bi bil nemški pouk v Šmartinu dosti važnejši kakor v Šemiči in Leskovci, isto tako važnejši v Mengši, nego v Toplicah, ker v Mengši je dovolj nemške industrije. Proti sedanjemu stanju nemškega pouka doslej ni bilo pritožeb, zakaj take po agitatorjih izživati. Sploh pa ne gre, da bi dež. zbor o vsaki razsodbi državnega sodišča napravljati nove sklepe. Kam bode došel, ako hoče o vsakem judikatu državnega sodišča tudi napravljati nove sklepe. Sploh pa, kako se bode sklep deželnega zbora tolmačil, mogoče je, da se napačno umeje. Naj se opusti vse, kar se hoče skleniti proti nemškemu jeziku, in naj se v posnemo vzame prebivalce okolice Tržaške, kateri so sklenili v svoje šole uvesti nemški jezik.

Poročevalec profesor Šuklje pravi, da se je deželni predsednik baron Winkler skliceval na uredbo c. kr. deželnega šolskega sveta, dasi se ni spuščal v pravne razprave, povedati pa mora, da naredba dež. šolskega sveta iz l. 1870 ni nikak zakon in za deželni zbor kranjski nikdar merodajna. Deželni zbor nikakor neče segati v pravice c. kr. deželnega šolskega sveta, a protesti zoper to naredbo so došli, tako iz Šmartina, kakor iz Cerknice. Deželni zbor pa ima gotovo pravico, kritikovati poslovanje tudi c. kr. deželnega šolskega sveta, kajti ko bi te pravice ne bi imel, da bi bil le poklican pregledavati številke deželnih dobrodelnih zavodov in deželnega proračuna, potem ni več treba deželnih poslancev, to bodo rešili tudi diurnisti deželnega računskega oddelka. Postopati je torej jako previdno in gledati na to, da se ne zagazi in se ne bodo izvajali čini kakor pod ministerstvom Auersperg-Lasser. Takrat so bili odnošaji že taki, da bi se bili kmalu prelevile slov. ljudske šole v šole z nemškim učnim jezikom brez ozira na § 19. državnih osnovnih postav. Treba je torej točnega postavnega določila, „Vigilantibus jura“ mora obveljati. Član 19. državnih postav more priti do polne izvršitve, zato je najskrajnejši čas. Kdor njega zgodovino pozna, ve, da se je podlaga istega določila že v Kromeriškem državnem zboru, v Dunajskem zboru pa je predlagal rauhki domoljubni poslanec dr. Lovro Toman, da se je določilo, naj se drugi deželni jezik poučuje le: „ohne Anwen-

LISTEK.

Nedeljsko pismo.

Bela Ljubljana in odlični Karlovec sta tako daleč narazen, da bi se jaz dolgo premišljal, predno bi iskal, v čem sta si podobna. Različni po leži, trgovini, prometu, po številu prebivalcev, po počasni leni Sotli, na katere levem bregu pri Harmici se, kakor mi je trdil odlični Hrvat, že pričinja orijent z vsemi svojimi drzovito zakrivljenimi prepeličarskimi nosovi, s Sternovim vinom, z ostro vonjavo prave Debrečinske paprike in drugih korupcij, — sta se vender rečeni mesti v jedni točki močno podobni, ta točka pa je: kolodvorska restavracija.

Kakor v Ljubljani mogočni König, katerega je iz Gradca bojda pregnala prebujna telesna lepota, „oder auch nicht, was dasselbe ist“, propagando dela za nemštvo in se narodnjakom brezozirno po robu postavlja, ravno tako širi vrstnik njegov v kolodvorski gostilni v Karlovcu, neki Kapitiz Miklós idejo globusa madjarskega.

Kapitiz pa je vender nekoliko uljudnejši, nego

li slavni naš König, na svojih jedilnih listih ima poleg madjarskih tudi nemške in hrvatske izraze. S tem je hotel Karlovčanom nuditi priliko, da se lagodno priučé jeziku madjarskemu, posebno pa onim izrazom, s katerimi se daje utešiti mnogo zahtevajoči želodec.

Karlovcani so bili jako poslušni učenci in napredovali so v primerjalnem jezikoslovju nepričakovano. Hitro so pogodili, da se „Schinken“ zove madjarski „sonka“, pečenka pecsenye, krompir krumpir, fižol pasculy, črešnje cserešnye naposled uganili so tudi to, da so Arpadovci celo poskočno bolho vzeli od Slovanov na posodo, da so pa ono nadležno živalico, ki ima noge, pa po glavi hodi, s pravim arpadskim imenom vred prinesli seboj iz svoje še nedognane azijske domovine.

Čitač to drobnost v listih hrvatskih sem se skoro jednako radoval, kakor pri čitanju poročila iz deželnega zbora kranjskega povodom debate o novi obrtni šoli. Kdo bi se bil mislil, da bode sicer mirni in kakor jegulja gladki Gutmannsthal Benvenutti tako nabrusil viteško sulico svojo? On, ki je še pred par leti sredi zbora v fundamentalnej ponižnosti poljubil škofovo roko, on bil je sedaj kakor

rjoveč lev, brez grive seveda. Jadikoval je, da se nemštvo v Kranjskej zatira, da skoro ne bodo prostora, kamor bi položil trudno glavo svojo. Govoril je mnogo, veliko več nego bi mogel dokazati, česar pa niti poskusil ni. Imel sem pred tem govorom veliko več rešpekta pred njim, sedaj ga nemam prav nič več. Pred govorom njegovim mislil sem si, da je vsak vitez tudi paladin resnice, sedaj pa sem izprevidel, da sem se kruto varal.

Gospod vitez Guthmannsthal, povejte mi blagovoljno samo to, kdaj, kje in kdo je nemštvo Vaše zatiral? Ali nemate nemških ljudskih in srednjih šol, ali se Vam Vaše uloge pri oblastvih in sodiščih ne rešujejo nemški, ali ni Vaš jezik povsod, kjer le hočete, pravoveljavni? V čem tiči zatiranje? S praznimi deklamacijami vzbujate le — pomilovanje.

To Vam je prijatelj Dežman vse drugačna škuka! Le poslušajte ga! On sicer tudi tarnja, da se nemščina v kot potiska, na drugej strani pa se je skazal Slovenca radikalca, kakeršen je bil, ko je bil še sotrudnik „Novicam“. V obraz nam je povedal nedostatek, da nam manka domačinov, kadar so razpisane stavbinske in tovarniške službe in mesta gozdnih nadzornikov. Njemu je vsa naša de

dung eines Zwanges" in to se je sklenilo le po pritirjevanji nemško-čeških poslancev, kateri so se bali, da bi se češki Nemci morali učiti in znati češkega jezika. Ravno zaradi tega, ker je sedaj na dnevnem redu Scharschmiedov predlog o nemškem državnem jeziku, treba biti Slovencem opreznim, da se iz dosedanjega položaja ne bodo izvajale kake dedukcije, torej naj se nasvetovani resoluciji finančnega odseka pritrdi.

Pri glasovanju vsprejme se resolucija z glasovi vseh narodnih poslancev.

Dr. Vošnjak nasvetuje v imenu finančnega odseka in pravi: Finančni odsek je razpravljal nasvete deželnega odbora o podporah za zgradbe ljudskih šol in sklenil nasvetovati, da se podpore dovolé le za šole, ki se že zidajo ali se bodo gotovo začele zidati tekom prihodnjega leta. Zato je izločil občine Rakitno, Oberje, Tomišelj in Tribuče, katerim se bode podpora dala tačas, ko prično graditi šole. Uvrstil pa je občini Trboje in Šturija, ki sta naravnost do slavnega deželnega zbora se obrnili s prošnjami za podporo. V Trbojah so troški za zgradbo nove jednorazrednice, ki se je tam ustanovila, znašali 4000 gld., katere si je občina večinoma izposodila. V Šturiji pa je stalo poslopje za dvorazredno šolo 9000 gld., od katerih je 3000 gl. še nepokritih. Za Trboje deželni zbor še ni dovolil nobene podpore, za Šturijo pa že 500 gld. Petrova Vas si je zidala šolo, na kateri še dolžuje 1200 gld. Manjka pa pitne vode ne samo pri šoli, temveč v celi vasi. Troški za napravo vodnjaka so proračunjeni na 400 gld. Finančni odsek torej nasvetuje: Deželni zbor naj dovoli za l. 1889, podpore iz deželnega zaklada za zgradbe ljudskih šol sledečim občinam: 1. Cerknica 100 gold., 2. Babno polje 100 gld., 3. Radeče na Gorenjskem 200 gld., 4. Sv. Gora 100 gld., 5. Sv. Trojica 200 gld., 6. Radomlje 300 gld., 7. Grahovo 300 gld., 8. Radence 100 gld., 9. Podgora 100 gld., 10. Česnjice 200 gld., 11. Bojance 100 gld., 12. Streklevec 200 gld., 13. Stari trg pri Poljanah 100 gld., 14. Črnomelj 1000 gld., 15. Metlika 1000 gld., 16. Šent Vid pri Vipavi 200 gld., 17. Kropa 200 gld., 18. Trboje 400 gld., 19. Šturija 400 gld., 20. Petrova vas 200 gld. itd., skupaj 5500 gld.

Potem se seja sklene.

Deželni zbor goriški.

(VII. in zadnja seja dne 26. sept. ob 5. uri popoldne.)

(Dalje.)

Poročila pravnega odseka.

Poročevalec dr. Verzeznassi. Vsprejme se na račun deželnega zalog tretjina odškodnine, katera pojde po postavi vinogradnikom, kadar se pokončajo trtni zasadi v namen, da se zabrani razširjenje trtne uši.

Poročevalec dr. Nikol. Tonkli. Potrdi se načrt poštave, ki ga je predložila vlada v nekaterih premembah v ravnanju s pravicami, ki se imajo odkupiti ali urediti po ces. patentu dne 5. julija 1853 št. 130 drž. zak. — to je po zemljišno-odveznem potu.

Poročevalec dr. Verzeznassi. Vsprejme se

lavnost še preskromna, na vseh mestih javnega življenja, v trgovini in v obrti, v delavnicah in tovarnah naj bodo sami domačini. Prav hvaležen sem Dežmanu za te besede. Misli si je že marsikdo kaj jednacega, a tako razločno v deželnem zboru povedal še nihče. Zatorej gojim upanje, da se ta Dežmanova želja čim prej uizvotvori, potem bode Slovenija slovenska in treba nam ne bode prisiljenih jezikovnih razprav povodom debate o strokovni šoli.

Kot tretji potegnil se je za nemščino še baron Švegelj in na vse pretege poudarjal njeno neobhodno potrebo. Jaz mislim, da je eksclenca Švegelj o resničnosti govora svojega prepričan, vsaj roke je mej govorom dosledno držal v žepu, kar je menda za nekdanjega Radonjeviča istega pomena, kakor za znanega Rimca pantomina s palcem in kazalcem in klasični izrek „Non olet“. Sicer pa dobro vem, da baš eksclenca Švegelj v Aleksandriji za nemščino ni bil tako strastno goreč, kakor je dan danes, ondu bilo mu je na korist ono, kar je pokojni Avman v znanem prorokovanju tako markantno izrazil.

Dežman, Gutmannsthal in Švegelj borili so se vsi za nemščino, katera je sedaj že tako na dnev-

načrt postave, po kateri se občinska cesta mej Marjanom in Trato uvrsti mej skladovne.

Poročevalec dr. Nikolaj Tonkli. Vladni predlog postave zastran plač verozakonskih učiteljev na javnih ljudskih šolah vsprejme se z bistveno premembo, da bo imela okrajna in ne deželna šolska oblast dogovorno z dotično konfesionalno višo oblastjo določevati, je-li se bo imelo na kaki javni ljudski šoli ustanoviti mesto posebnega verozakonskega učitelja in o tem, je-li se bo imel postaviti poseben verozakonski učitelj z nagrado ali z določeno plačo, dalje na katerih šolah in koliko tedenskih ur bo imel na vsaki šoli poučevati. Tudi imenovanje katehetov in odločevanje njihovih nagrad, plač in potnin se je izročilo okrajnim šolskim svetom.

Vladni zastopnik baron Rechbah je sicer zagovarjal vladni predlog in priporočal, naj ga zbor nikar ne spreminja — a velika večina je potegnila s poslancem Del-Torrejem, kateri je predlagal navedene premembe v duhu širše avtonomije.

Poslanec Ivančič poroča o prošnjah ajdovskega županstva in političnega društva „Slov. jez.“ v Brdih za premembo dež. volilnika v tem zmislu, da bi bil v skupini mest, trgov in obrtnijskih krajev vsak dotični kraj tudi volišče in da bi v tej skupini imeli volilno pravico razen občanarjev, ki volijo pri občinskih volitvah v I. in II. razredu, tudi vsi tisti volilci III. razreda, kateri plačujejo najmanj 5 gld. izravnega davka.

Ta zadeva se je prav živahno razpravljala v pravnem odseku in mej poslanci — vsi priznavajo pravičnost take premembe — a italijanski poslanci se je vendar odločno branijo, češ, da še ni jasno zadosta, kake nasledke bi imele te premembe. Zato je predlagal pravni odsek, naj se stvar odstopi deželnemu odboru v nadaljne študije in z naročilom, da predloži prihodnjemu deželnemu zboru svoje morebitne nasvete.

Toda italijanska stranka je pokazala svojo odločno nasprotstvo proti vsaki premembi deželnega volilnika v predloženem zmislu s tem — da je pri glasovanju cela zbornična levica obtičala na sedežih — slovenski poslanci pa so bili ta dan v manjšini.

Poročila finančnega odseka.

Poročevalec dr. Maurovich. Potrdi se brez ugovora proračun deželnega zalog za l. 1889. Vseh stroškov je določenih po tem proračunu 258.505 gl., dohodkov pa 160.526 gld., torej je primankljeja 97.979 gld., kateri se zvikša do 106.479 gld., ako se došteje še znesek 8500 gld., ki ga namerava dežela vrniti na račun svojega dolga. — Da se založi primankljaj deželnega zalog, terjala so bo:

1. doklada po 8 % na skupno vsoto državnih zemljišnih davkov,
2. doklada po 12 % na skupno vsoto vseh drugih državnih izravnih davkov,
3. doklada po 20 % na užitnino vina, mošta in mesa in
4. davščina 50 kr. od vsacega hektolitra na drobno potočenega piva.

Ti predlogi se potrjujejo tudi v zadnjem branji in tako se potrdi v zadnjem branji tudi doklada po 9 % k vsem izravnim davkom za zemljišno-odvezni zalog,

(Konec prih.)

nem redu, kakor vsakdanji kruh, kakor da bi človek brez nje ne mogel niti v nebesa. Vse to pa je gol humbug. Dobro je, če človek nemški zna, neobdne potrebe pa ne vidim nikjer. Nemčija sama nema že dovolj kruha, zato nastal je „Drang nach Osten“, kjer raste „rumena pšeničica“. Nemška zemlja nam je že zaprta in po nemških pokrajinah Štajerske in Koroške, o drugih nemških deželah niti ne govorim, bi rojaki naši služeb in kruha zaman iskali, kajti službe razpisujejo se ondu že vse s pogojem, da mora prosilec biti „deutscher Nationalität“. V rečenih deželah so Slovenci že jako redki in kar jih je, večinoma več Slovenci neso, na Hrvaškem samim pa jih je nad 20.000, jako mnogo tudi v Srbiji in na Bolgarskem, kjer nobenemu ne treba nemščine.

V bodoče se bode to še močneje pokazalo, kajti narava sama veleva „Svoji k svojim“. „Od Soluna do Opatije govori se samo jeden in isti jezik“ rekel je nedavno Jovan Ristić odličnemu Slovencu, ki ga je pobodil v Opatiji. Te besede so najboljši odmev na vse deklamacije Gutmannsthalove, Dežmanove in Švegeljove, ki so menda vsi trije preverjeni, da Ristić pri tem nemščine ni v mislih imel.

Finančnega in pravnega odseka poročilo o novem mestnem posojilu.

(Poročevalec dr. Tavčar.)

(Konec.)

Vpraša se sedaj, kolik naj je znesek novega posojila? Tu so bila mnenja različna. Jedna stranka zahtevala je, da naj se izposodi z nova milijon goldinarjev in to zategadel, ker se bo 500.000 gold. potrebovalo za kanalizacijo, in ker se dobi denar pri tacihih prilikah ceneje, če se ga več vzame. Večina pa je bila mnenja, da naj se izposodi samo toliko, kolikor se za sedaj resnično potrebuje. To pa je ravno tista svota, koju potrebujemo za vodovod, kar sem prav za prav že zgoraj dokazal. O tem, da bi se denar zdatno ceneje dobil, če se najme celi milijon, nego takrat, če se vzame samo pol milijona, se pač govoriti ne more. Na drugo stran pa bi pri posojilu jednega milijona vsaj pol milijona gotovine morda 15 ali 20 let ostalo v mestni blagajnici in morali bi se z nova mučiti z vsemi tistimi nevarnimi eksperimenti, s katerimi smo se mučili sedaj, ko smo se borili za tiste obresti, katere je v mestni kasi ležeči milijon donasati moral, če se je hotela pot preprečiti prihodnjim krizam. Pri tem bi zopet ne ostalo družega, nego pol milijona nakupiti državnih zadolžnic. Brez ozira na to, da občina nikdar ne bo mogla založiti tiste rezerve, ki bi dajala zadostnega poročstva za vse mogoče kurzne izgube, moramo pa tudi naglašati, da sedanji časi niso taki da bi se smela tako rekoč cela prihodnjost občine opreti na tako polzko podlago, kot so državni papirji. Politično obnebeje je tako prepreženo, da brez nevihte ni pričakovati lepega vremena. Prišla bo ta nevihta gotovo, vpraša se samo ali malo let prej, ali malo let pozneje. Naj je naša Avstrija v tej prihodnji vojni zmagonosna, ali naj je pobita, jedno je gotovo: da bodo naši državni papirji v tisti dobi zgubili precej vrednosti, bodi si, da smo zmagali, ali pa tepeni bili. Nikakor bi torej ne kazalo, naložiti si novih državnih papirjev, ko nam že sedanji belijo lase; zategadel tudi ne kaže, najemati si posojila jednega milijona, ker ravno ni potrebe za takovo svoto. Tudi sklicevanje na kanalizacijo bi takega posojila ne opravičevalo, ker bodo še le prej predpreiskave dognale, je li popolno in jednotno urejenje kanalizacije mogoče, ali ne. Morda bodo predpreiskave dognale, da je samo parcijelno urejanje mogoče, iz česar bi potem sledilo, da bi stroški kanalizacije nikakor ne bili tako visoki, kakor menimo dandanes.

Iz vseh teh razlogov nasvetujeta združena odseka, da bi se za sedaj iskalo posojilo za gl. 500.000 to je za tisto svoto, ki se v resnici potrebuje; ter se bo morala za vodovod izplačati.

Sedaj nastane vprašanje, kje in kako naj si mestna občina to novo posojilo najme? Mestni magistrat je glede tega povpraševal že pri različnih zavodih.

Odgovorile so filijala avstrijskega kreditnega zavoda v Trstu, Nižje-avstrijska eskomptna družba, splošna avstrijska „Bodenkreditanstalt“ in „Union-Bank“, da bi dale to posojilo mestni občini. Isto tako je vsaj direktor Suppan pri tukajšnji hranilnici obljuboval, da bi brez dvojbe tudi kranjska hranilnica posodila 500 000 gld. proti primerni hipoteki in 4 1/2 % obrestovanju. Dvomiti se torej ne da, da bode mestna občina dobila v govoru stoječe posojilo, in sicer proti obrestovanju, ki bi na leto nikakor ne presegalo 4 1/2 %. Večjega obrestovanja bi mesto nikakor prenašati ne moglo, vender pa ni dvojbe, da je tudi danes za toliko obrestovanje pri omenjenih zavodih dobiti do pol milijona gold. za tako obično, kot je mestna občina Ljubljanska. Najpravičnejše bi seveda bilo, če bi se denar izposodil pri tukajšnji hranilnici, ker bi bilo pri tem občevanje najprijetnejše in najcenejše. Kranjska hranilnica bi se pa tem lažje spustila v to operacijo, ker je ravno kar z ozirom na občine spremenila svoj statut in itak boleha na preobilosti denarja, ki jej za neznatne obresti leži pri različnih bankah.

Ravno tako se bo moralo rešiti vprašanje, kako varnost dati bo imela in smela mestna občina za novo posojilo. Brez varnosti se posojilo pač ne bo dalo dobiti. Objekt, ki naj bi dajal to varnost, je pač pred vsem tista stavba, za katero se denar išče, to je novi vodovod, ki bo brez dvombe po dokončanju reprezentoval lepo vrednost. Pri tem je dalje toliko gotovo, da imajo pri novem posojilu iz ozira ostati vsi tisti dohodki in vse tisto občinsko premo-

Dalje v prilogi.

ženje, koje se je zastavilo že za prvo loterijsko posojilo.

Isto tako se bo moralo dognati vprašanje, kako, to je pod kakimi modalitetami naj se kontrahuje posojilo.

Tudi tukaj bila so mnenja različna; pač sta bila odseka jedina v tem, da na novo loterijsko posojilo ni misliti, ker nastajajo taka posojila lahko pogubonosna in prenevarna. Govorilo se je za parcielne hipotečne obligacije, in govorilo tudi za to, da naj bi se celo posojilo vzelo na jedno samo zadolžnico.

Ali o vsem tem bilo bi odločno presojati že danes spregovoriti. Dokler ni privoljenja deželnega zbora, toliko časa se ne moremo spuščati v podrobnosti, toliko časa ne moremo pričeti pogajanja z določenim denarnim zavodom. Kakor hitro pa bomo imeli deželni zakon za to posojilo, potem določiti se bodo dale vse podrobnosti, potem določila se bodo tudi pot, po kateri bomo dospeli do posojila in tudi oblika, v kateri bomo kontrahovali to posojilo. Gotovo bodo važne te podrobnosti, in gotovo bo tudi, da se bode izbral tisti zavod, ki bo dal denar najceneje in izbrala se bode tista oblika, ki bode proužročevala najmanj bremena.

Visoki deželni zbor, ki ima skleniti zakon, še sedaj še tudi nema pečati z omenjenimi podrobnostmi. Pač pa mu je v roke dano, da vsprejme v zakon določilo, da je konečno dogovorjeni in mej občino in tem ali onim denarnim zavodom sklenjeni posojilni kontrakt veljaven le takrat, če se je v svojem popolnem obsegu predložil k odobrenju bodi si deželnemu odboru, bodi si deželni vladi sami. S tem bodo pač dosežene vse garancije, katere so se hotele ustanoviti s tem, da se je upeljalo nadzorstvo deželnega odbora, deželnega zbora in vlade nad našo mestno občino. Tudi deželni zbor Graški, in sabor v Zagrebu nista se spuščala v podrobnosti, ko sta dovoljevala zadnje čase zdatna posojila mestoma Gradcu in Zagrebu. Še le potem, ko je stopil dotični zakon v veljavo, pričela so se mej denarnimi zavodi in mestno občino pogajanja, po katerih se je posojilo konečno določilo in glede vseh podrobnostij ugotovilo.

Pri koncu tega sporočila naj še omenjam, da bi mestna občina ne prišla v nikake stiske glede amortizovanja najetega posojila. Moj prečastiti prednik in prijatelj, ki bi moral danes prav za prav mesto mene poročati, izdelal je z njemu lastno marljivostjo amortizacijsko tabelo, iz katere je razvidno, kako bi se najeto posojilo v petdesetih letih zopet poravnalo. Ta tabela se sicer opira na posojilo jednega milijona, a tudi sedaj, ko nesem imel časa, izdelati nove tabele — nam še lahko služi. Za celi milijon potrebovalo bi se na leto 46.406 gld., da bi bil v 50 letih nazaj plačan. Za pol milijona potrebuje se samo polovica, to je 23.203, tako da bi se vsacega pol leta na obresti in amortizacijski kvoti izplačati imelo primeroma 12000 gld., — Letno breme znašalo bi torej kakih 24.000 gld., katero bi se brez težave pokriti dalo, kakor hitro bi se vodovod na leto primerno obrestoval. Za prva leta tega obrestovanja pač ni pričakovati, ali pozneje pa se bode v vodovod zazidana glavica gotovo obrestovala z 4½%, kakor nas to skušnja uči pri vodovodih v Zagrebu in drugih mestih. V kolikor more torej človeška pamet sklepati, mora se pričakovati, da se bode z dohodki vodovoda in s pomnoženimi rednimi dohodki v petdesetih letih novo posojilo brez posebnega napetja financijelnih močij mestne občine odbiti dalo.

Združena odseka nasvetujeta:

Slavni mestni zastop naj sklene, da se ima za mestno občino Ljubljansko v pokritje stroškov novega vodovoda najeti posojilo v znesku 500.000 gl.; mestnemu magistratu se naroča, da ima pri deželnem zboru izprositi dotični deželni zakon, s kojim se dodeli mestni občini za to posojilo potrebno postavno privoljenje, in tudi privoljenje, da se v njega varstvo sme oddati v poroštvo in oziroma v zastavo vse tisto občinsko premoženje, v kolikor že ni zastavljeno v varstvo loterijskega posojila.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 6. oktobra.

V moravskem deželnem zboru je poslanec dr. Dvořák rekel, da je pravi namen nemške „Schulvereina“, otroke vzgajati v tumpce in bebec. To je seveda globoko užalilo nemške poslance in

zahtevali so, da ga deželni glavar pokara zaradi teh besed, kar se je seveda tudi zgodilo. Finančni odsek je predlagal, da se deželna priklada poviša s 25 na 28 kr. od goldinarja. Nadalje je naročil deželnemu odboru, da naj preiskuje, bi li ne bilo umestno, da se najame deželno posojilo, ki bi se porabilo za razne investicije in poplačilo zemljišno-odveznega dolga. Deželni odbor bode o tem poročal v prihodnjem zasedanju.

Kakor „Czas“ piše, ne bodo v **galiskem** deželnem zboru nič več prijenjali Rusinom. Rusinski predlogi neso družega, nego izzivanja in demonstracije, ker bodo kmalu nove volitve. Poljaki ne morejo dovoliti, da bi se umetno izgojevala rusinska inteligencija, ko se poljščina zatira v Prusiji in Rusiji ter se more samo v Galiciji svobodno razvijati. Poljaki menda mislijo, če je drugi zatirajo, da potem že smejo tudi sami druge zatirati.

Vnanje države.

Srbski poslanik v Carigradu Novaković, ki je bil na dopustu v Belemgradu, dobil je povelje, da naj se takoj vrne na svoje mesto. Novaković je že tjakaj odpotoval. Kakor se govori, je Novaković v Belemgradu mnogo občeval s Piročancem, ki je zastopnik kraljice v zadevi ločitve zakona. — Znano je, da se je Garašanin bil jel približevati Piročancu, a kakor se kaže, se je prepričal, da na ta način ne bode zlezel na krmilo. Zato se je sedaj začel prati v svojem organu „Videlo“, da ni res, da bi bil on kedaj intrigoval proti kralju. Kakor kaže, se bode mož na obeh straneh zameril.

Včeraj ob desetih dopoldne je na kolodvoru v Parizu pričakovalo mnogo ljudij Boulangerja, ker se je govorilo, da se vrne. Bivši **francoski** vojni minister pa ni prišel. Nekateri hočejo vedeti, da se je vrnil že v sredo v Pariz, pa ni nikomur svojega prihoda naznanil.

Prihod **nemškega** cesarja na Dunaj dal bode povod raznim govoricam. Že iz tega se marsikaj sklepa, da je odlikovan ogerski ministerski predsednik in več družih madjarskih državaikov, dočim so se avstrijski ministri prezrli. Sodi se, da je s tem cesar Viljem pokazati hotel, da odobrava vnanjo politiko, kakršna naše državi narékujejo Madjari, to tem bolj, ker je nekda cesar Viljem osebno Tiszi z jako prijaznimi besedami podelil red črnega orla. Grof Bismarck je tudi pohodil Tiszo in poslednji mu je pohod vrnil. Da je zaradi takega odlikovanja ogerskega ministerskega predsednika v Budimpešti veliko veselje, mislimo, da ni treba zatrjevati.

Novi **pruski** minister notranjih zadev ne misli hoditi po potih svojega prednika. Tako je sedaj odredil, da deželnih svetnikov in policijskih uradnikov ne bode več imenovala vlada, ampak občine. Prve bode morala vlada potrditi. Ta ukaz vsekako malo diši po liberalizmu.

Belgijski ministerski predsednik se je proti nekemu časnikarju izjavil, da ni res, da bi bila Nemčija naprosila Belgijo, da naj utrdi mejo proti Franciji. Minister vnanjih zadev se je pa izjavil, da je izmišljeno, da Belgija hoče v bodočej vojni mej Francijo in Nemčijo popustiti neutralnost, da je to le izmislila „Nouvelle Revue“. Tem dementijem pa ni dosti verjeti, kajti ministri tacih stvari gotovo ne bodo razglašali. Glavna stvar je, da Belgija res utrjuje mejo in hiti z oboroževanjem.

Dopisi.

Iz Šiške dne 5. okt. 1888. [Izv. dop.] Včeraj obhajala je tukajšnja občina slavnost 40letnega vladanja presvetlega cesarja. Slavnost se je vršila vse skozi povoljno ter je gotovo bila v čast prvej in najintelegentnej vasi cele dežele. Že predvečer bila je vsa vas krasno razsvetljena; od prve palače do zadnje kočje ni bilo temnega okna ugle dati, vse je bilo v zastavah, posebno lepo je bila „Čitalnica“, Knezova hiša kakor tudi šola okrašena. Ob 8. uri pomikal se je mirozov od županove hiše po celej vasi. Ljudstva je bilo natlačeno polno po cesti, ki je naudušeni „živio“ klicalo presvetlemu cesarju. Dež je sicer vedno nekoliko nagajal ali vendar ni zapretil nobene točke programa. Včeraj šla je vsa šolska mladina z zastavo in vse korporacije občin in [društvo] g. okrajnemu glavarju nasproti, kjer ga je pozdravil g. župan J. Knez in mala deklica podarila mu je krasen šopek. Podali smo se skupno k slovesni službi božji, koja je opravil č. g. župnik P. Medič z asistenco. Cerkev je bila natlačeno polna. Po sv. maši podala se je učeča se mladina v šolo, kamor je došla vsa gospoda. Tu govoril je g. okrajni glavar v prelepi slovenščini slavnostni govor, otroci so zapeli kaj dobro cesarsko pesen. Potem je g. predsednik razdelil okoli 200 knjižic „Spomeniška knjižica“ od družbe sv. Cirila in Metoda“ in podoba cesarja in cesarice. Veselje bilo je videti, s kakim veseljem čitali so otroci mej potjo to prelepo in ceno knjižico. Ob 1. uri bil je banket v gostilni g. Kneza, kojega se je udeležilo okoli trideset gospodov. Prvo napitnico napravil g.

župan na cesarja, kar se je z naudušenjem vsprejelo. Ljubljanska mestna godba zaigrala je cesarsko pesen. Poslal se je telegram na kabinetno pisarno na Dunaj, v kojem so izrazila občina in društva svojo naglobokejšo ljubezen in udanost do presv. cesarja. Obed bil je izboren in dela vso čast izvrstni kuhinji gospe Knezove. Le prekmalu prebližala se je zadnja točka: „pogoščenje šolske mladine“. Da je Šiška v resnici uneta za napredek, [pokazala je sijajno ta dan. Tako bogato obdarovati more le tako velika in imovita vas. Otroci dobili so obleko, šolske torbe, kozarce in krožnike, šolsko orodje in raznovrstna jedila. Kako mil je bil pogled na brezskrbno in nedolžno mladino! Kako se je radovala kako je bila presenečena vsled obilih darov. V marsikaterem očesu skrbnih in ljubečih mater zasvetila se je solza veselja. In kaj bi tudi ne? Saj revni dobili so obleko, katero jim stariši težko, prav težko kupijo in otroci bili so tako židane volje. Mej obdarovanjem svirala je godba domače melodije; otroci so popevali vesele pesni, g. nadučitelj govoril je prav dobro o življenji in vladanji cesarja Frana Josipa I. in priporočal nežni mladini ljubezen do preslavne Habsburške hiše. Največja hvala gre v prvej vrsti g. Mayer-ju pivarnarju, kateri je v resnici blagodušno obdaroval mladino dalje gospodu Faulaku mornarskemu častniku, kakor tudi drugim blagim dobrotnikom. Ta prelepi dan ostane mladini vse dni nepozabljen in v najlepšem spominu. Slednjič bodi gospodičnam učiteljcem, ki so tako pridno stregle in pomagale pri obdarovanji otrok, izrečena najlepša zahvala.

Iz Spodnje Idrije 4. oktobra. [Izv. dop.]

Z letošnjim letom prične in otvori se pri nas nova šola in služba novega učitelja je tudi že razpisana. Pri tej priliki prosimo c. kr. okrajno glavarstvo, naj bi, kakor je že pri zgradbi si veliko prizadevalo, in nam dokaj stroškov prihranilo, tudi pri imenovanju novega učitelja uplivalo, da bode imenovan v petji in orglanji več učitelj. Naša cerkev je romarska, in zelo obiskovana od tujcev, a petje in orglanje nepopisno slabo, tako da nikakor ne povzdiguje pobožnosti. Prav drago bi nam bilo, ko bi dobili večšega učitelja, v ta namen omenjam, da je poleg učiteljske plače za orglanje določena primerna letna nagrada.

Zdaj pa še nekaj! Dne 13. maja let. leta bilo je od „nekje“ napovedano, pa medved ne bo nič več po grmovji letal „ausmarš“ iz njegovega brloga bo dne 15. istega meseca i. t. d. Kako čudno zazdela se nam je pa v nedeljo, ko smo ravno nasprotno zaslili, da se ta teden prične „medvedova bira“. Zdi se nam čudno, pa morda je naše vrlo županstvo storilo kako hibo. No pa saj je prav, naj pride polagoma malo pravica na dan, in naj tudi naš stari, v človeški podobi ustvarjeni medved si za zimo svoj živež pripravi. Novega posebnega nemam sporočati, prav radi bi pa povabili pa „Muhoderja“, pri nas dobil bi polna torbo gradiva za „Nedeljsko pismo“.

Končevaje dopis svetovali bi, da bi se „tamkje“ kakor nekje“ svoja kaj „ona ko je zblaznela“ predno se nam obljubljeni hrbot obrne in prah otrese pošlje pod Ljubljano, ako je res zblaznela, kakor se je od „nekje“ na višjem mestu trdilo, in videli bode, da bode potem boljši „tamkje“. —

Domače stvari.

— (Presvetli cesar) podaril je požarnima brambama v Žužemberku in Spodnji Šiški po 80 gld. podpore.

— (Današnja deveta seja deželnega zbora kranjskega) je bila zelo kratka, trajala je le do 12. ure. Poročilo deželnega odbora zaradi gradnje novega gledališča izroči se finančnemu odseku v poročanje. Deželni odbor nasvetuje: 1. Nova zgradba gledališča na prejšnjem stavišču se opusti ter se to stavišče z gledališko razvalino vred kar najhitreje dražbenim potom proda, toda ne za menj kakor 20.000 gld. Dotično skupilo se bode porabilo za novo zgradbo gledališča, do tja pa se z zavarovalnino vred, kolikor je bode še ostalo, ko se posestnikom zasebnih lož izplačajo njim pripadajoči zavarovalni zneski proti navadnim pobotnicam, kolikor mogoče plodonosno naloži. 2. Od Ljubljanskega občinskega sveta v seji 27. junija 1888 sklenena brezplačna prepustitev travnika onkraj vojaškega oskrbnega urada kot stavišče za novo gledališče in zajedna zagotovitev doneska 15.000 gl. k stavbinim stroškom se vzame z izraženjem zahvale

pod tem pogojem na znanje, da je zemlja za tako zgradbo pripravna, da se o pravem času otvori tovarna cesta in da mestna občina ob svojih troških napravi pred glediščem javni prostor; deželnemu odboru pa se naroča, da izdela načrt in proračun troškov za zgradbo gledišča na tem prostoru ter vzame za podlago skupne troške v najvišjem znesku 190.000 goldinarjev za stavbo in notranjo opravo, pri čemer naj se opusti vsaka potratna olepšava in oprava, notranji prostor pa naj se izmeri tolikšen, kakoršen se po dozdajnih skušnjah potrebuje za obiskovalce gledišča v Ljubljani. 3. Da se pomnoži stavbni zaklad, nabirajo naj se doneski pri prijateljih in podpor-nikih gledišča. 4. Zaradi še kaknega doneska iz deželnih sredstev naj finančni odsek stavi svoje na-svete in pretresuje tudi vprašanje gledé porabe glediškega zaklada za glediške namene. Sicer so se reševale večinoma prošnje o cestnih zadevah.

— (Prošnja cestnega odbora Novo-meškega) za podporo v namen pokritja primanj-kljaja l. l. in za potrebščine prih. leta 1889 pred-ložil je v denasnji seji deželnega zbora poslanec Pfeifer in bila je izročena finančnemu odseku.

— (Imenovanje.) Josip Schwentner, pri-stav v Celji, imenovan je državnega pravdnika na-mestnikom.

— (Slovensko gledališče.) Občinstvo opozarjamo še jedenkrat, da se jutri predstavlja slavna Gogoljeva igra „Revizor“.

— (Goriški „Sokol“) izletel je preteklo nedeljo v Podgoro. Lahonska svojat ga je pri od-hodu, še bolj pa zvečer pri povratku obsipala s psovskami, žvižganjem in upitjem. Sokoli so se mirno umikali do vojašnice na Travniku, kjer je straža po-klicala vojake pod orožje, na kar so se lahonski pobalini hitro pogubili. Goriški lahonski in Celjski „mob“ v frakih in cilindrih si svobodno sežeta v roke.

— (Čitalniški odbor) je imel pred par dnevi sejo, katerej posnamemo sledeče sklepe: Po-luletna odpoved oštirjeva se potrdi in vzame na znanje. Običajni predadventni besedi imata se vršiti: I. dne 28. oktobra ali pa 3. novembra: II si-jajna, v spomin 40letnice Njega vele-častva dne 1. decembra. Veseliški odsek se pooblasti, da pripravi potreben program. Plesne vaje, ki so se lani tako dobro obnesle, imajo se letos ob sobotah novembra meseca nadaljevati, godbo zanje naj bi preskrbeljevala družba Stiaralova. Odbor vzame z odobravanjem na znanje, da se v zadnjem času pevske razmere zopet boljšajo ter da je upati, da že skoro zopet pridemo do močnega zbora. Sklene se ožviti pevska šola in primerno skrbeti za samostojni pevski naraščaj. Pevskemu odseku se prepusti organizacija te šole. Sploh se ima delati na to, da si čitalnica po pravilni poti zagotovi vsa sredstva, potrebna za popolne veseliške programe. Neljubim zadržkom od strani nekaterih krogov naj bi bil že jedenkrat konec. Ženski zbor se ima letos zopet vzdržavati in po jedenkrat na teden vežbati. Društvenemu slugi dovoli se za izvanredni posel primerna nagrada. Konečno se rešijo še nekatere druge gospodarske zadeve.

— (Pevski večer) priredi „Slavec“ jutri v nedeljo 7. t. m. „pri Virantu“; začetek ob polu 8. uri zvečer; reditelja stag. Zalažnik in Glinšek, katera k obilni udeležbi vabita gg. podporne člane in pevce. — Ob jednom se naznanja, da bodo redne pevske vaje za zbor od sedaj naprej vsaki torek in četrtek od 8—9 ure. Pevska šola (za začetnike) pa vsaki ponedeljek in sredo od 8—9. ure; začetniki se vsprejmo le še pone-deljek 8. t. m., ker potem se ne bode mogel pouk v teoriji vedno ponavljati. Odbor.

— („Il Diritto Croato“) Dne 3. t. m. začel je v Pulji izhajati pod tem naslovom nov tednik v italijanskem jeziku, ki stoji za vse leto 5 gold. 60 kr. za pol leta 2 gld. 80 kr. Program mu je nastopni: Boriti se za pravice naroda hrvatskega sploh, po-sebno pa v Istri živečega v zakonitih mejah. So-delovati za napredek in blaginjo naroda in biti v dotiki z bratskimi narodi; ljubiti svoje, spoštovati druge, hvaliti, kar je poštenega, ožigosati, kar je podlega, vse to pa brez fanatizma, brez surovih osebnih napadov i. t. d. List bode torej deloval v zmislu slovanskem in prva nam došla, jako dobro sestavljena številka, se točno drži rečenega pro-grama. Želimo, da bi „Il Diritto Croato“ imel mnogo uspeha in zlasti po mestih istrskih mnogo čitateljev

— (Izginil) je dne 2. t. m. Janez Jelo v-čan, kupec v Gorenjivasi. Peljal je voz žita v Loko na prodaj, ga ondu prodal in s precejšno svoto pobegnil. Kam? — Sumijo da v Ameriko. Uzrok temu je menda nesrečna ljubezen do neveste, katere mu starši ne dovolijo.

— (S Proseka) se nam piše, da je letošnji „Prosekar“ prav izvrsten in da se ga je mnogo pri-delalo. Cena mu je od 20—22 gold. Trgovci naj pridejo ponj, bode se jim postreglo z dobrim bla-gom!

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Atene 5. oktobra. Avstrijsko-ogersko poslaništvo naznanilo grški vladi, da bode ce-sarica Elizabeta čez zimo na Krfu ostala, ka-mor se jutri z Dunaja odpelje.

Dunaj 6. oktobra. Herbert Bismarck in sekcijiski načelnik Szögyenyi odpeljala se v Bu-dimpešto.

Hamburg 6. oktobra. V pravdi proti socialistom zaradi soudeležbe pri tajnih dru-štvi bil Babst obsojen na tri mesece, Würfel, Fricke, Rhode in Noack na dva meseca, ostalih šest oproščenih brez troškov. Kazni so že po-botane po preiskovalnem zaporu.

Vabilo.

Pevska šola prične se v Ljub-ljanski čitalnici v torek, dne 9. oktobra ob 8. uri zvečer. Za petje sposobni gospodje naj se izvolijo oglasiti pri pevovodji gosp. Fr. Gerbiču. Pouk je brezplačen, stavlja se le pogoj, da ustopijo pevci po končani šoli v čitalniški moški zbor. Odbor Ljubljanske čitalnice.

Telovadni pouk za začetnike

bode se letos pričel v torek dne 9. t. m. Oni, ki se ga želé udeležiti, oglasijo naj se osobno v telovadnici c. kr. ve-like realke dne 9. t. m. mej 7. in 8. uro zvečer ali pa pismeno pri odboru.

Telovadbe mogó se udeležiti tudi nečlani dru-štveni in se bodo zanje — po številu udeležencev — ustanovile posebne skupine.

Za člane društvene, ki se na novo oglasijo, bode se isto tako ustanovila posebna telovadna skupina. — Brate „Sokole“ opozarjamo že sedaj, da bode prihodnje leto v Ljubljani javna tekmo-valna telovadba vseh slovenskih sokolskih društev in da je zato želeli, da se pouka v telovadbi ude-ležujejo mnogoštevilno.

V Ljubljani, dne 5. oktobra 1888.

Odbor „Sokola“.

Do 15. oktobra.

Ker mnogo naših kmetovalcev, oziroma sad-jarjev, ki žgejo iz sadja, tropin, brinja, drožij ali bezga, ne ve, da ima vsak dotičnik do 56 litrov žganja prostega državne naklade, se torej tem potom naznanja, da je § 43. dvornega dekreta z dne 23. septembra l. 1835, šte. 63, oglašati kuhanje davka prostega žganja, najkasneje do 15. okto-bra vsacega leta pri dotičnem županstvu ali dotični finančni straži.

Poslano.

Iz Šmartina pri Litiji došel mi je včeraj list, kolekovan z: „St. Martin bei Littai 3./10. 1888“. Dovolil bi si slavnemu c. kr. poštnemu rav-nateljstvu staviti naslednja vprašanja:

- Je-li mnenja, da v omenjenem selu in njego-vej okolici bivajo samo Nemci?
- Se-li jedino Nemci smejo posluževati imeno-vanega poštnege urada?
- Je-li istoslavnemu merodajen §. 19. d. o. p. ? in
- pripozna li Slovencem enakopravnost z Nemci, ali ne? Slovenec.

Poziv

čestitim gospodom pevcem Slovenske narod-nosti na Dunaji.

S prvim oktobrom t. l. pričelo je Slovansko pevsko društvo na Dunaji osemindvajseto leto svo-jega delovanja. To je najstarejše in jedino slovansko društvo na Dunaji, v katerem so zastopana vsa ple-meaa avstrijskih Slovanov. Tu nahaja Čeh, Poljak, Slovenec, Slovak, Hrvat, Srb in Rus svoje krajane. Tu na polji popolno nepolitičnem vlada v pestovanji muze slovanske v čarobnih glasovih slovanskih pes-nij krasna bratska jedinstvo in uprava vzajemnost. Od nekdanj je bila lepa navada, da so radi prihajali v to društvo starejši in mladi pevci osobito vseučil-ščeniki iz krajev slovanskih. Vsak, komur je Big

dal dar glasú, našel je v tem društvu v tujini tako rekoč drugo svojo slovansko domovino. Slovenski pevci bili so v tem društvu od nekdanj na dobrem glasu, ne samo po svoji pevski izvežbanosti, temveč tudi po velikim svojem številu in vstrajnosti. Ker gotovo ni misliti, da bi v slovenskih pevcih bilo zginilo naučenost do slovanskega petja, nadajamo se, da bodo te vrstice zadostovale, da se vrnejo v to društvo stari in mladi pevci slovenski, posebno, da pristopi lepo število v novič na Dunaj došlih vseučilšnikov ter da se svojo vstrajnostjo zopet po-morejo slovenskim pevcem k oni slavi, katero se pevci slovanske narodnosti zauživali od početka na-šega društva do pred kratkim, ko se je slovenskih pevcev poprijela neka letargija. V njem bodo vspre-jeti z pravo slovansko ljubeznijo, upoznawali se bodo v slovenskih rodbinah, zahajoči v odlične slovanske kroge Dunajske, našli bodo povsod gorečo ljubav do domovine slovanske, bodo si s tem okrepili ljubav svoje domovine in značaj svoj slovanski. Vaje so vsak petek od 1/2 8 — 1/2 10. ure v društveni dvorani v I. okraj, Salvatorgasse šte. 12, tu se vsprejem-ljajo novi člani. Oglasi se tudi lahko vsak v dru-štveni pisarni pri predsedniku gosp. L. Buchalu, I. Tiefer Graben 11. Dobro došli so društvu prija-telji petja in glasbe, ki hočejo društvene namene z letno podpornino 6 gld. podpirati. Tudi poslednji se lahko oglase pri gori imenovanem predsedniku.

Signuren zdravljen uspeh. Vsem, kateri trpé vsled zapetja ali slabega prebavljenja, napenjanja, tiščanja v prsih, glavobolja, pomanjkanja slastij do jedil in drugih slabosti, pomaga gotovo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“ Skatljica 1 gld. Vsak dan ga razpošilja po poštnem povzetju A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 7 (13—13)

Preskušena skozi 40 let!

2000 najslavnejših profesorjev in zdravnikov Evrope zapisujejo in priporočajo za vsak-danjo rabo le pristno c. kr. zobozdravnika

dr. Popp-a Anatherin ustno vodo

v dvojno povečanih steklenicah, kot radikalno sredstvo proti vsakemu zobobolju, vsakej bolezní ust in dlesna, ka-tera, če se rabi hkratu z

dr. Popp-ovim zobnim praškom ali zobno pasto, vedno ohrani zdrave in lepe zobe.

Dr. Popp-a zobna plomba. (616—3)

Dr. Popp-a zeljščno mlo za vsakovrstne izpuščaje, zlasti za kopelji.

Pred ponarejanjem se v lastnem interesu svari.

Zaloge imajo vse lekarnе, parfumerije in droguerije.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji (331—230)

za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Tuji:

4. oktobra:

Pri **Stonu**: Pirnat z Brežic. — Drimmer, Fakler z Dunaja. — Kulaki iz Draždan.

Pri **Maliči**: Michl iz Gradca. — Lederer z Dunaja.

— Baren iz Budimpešte. — Mulič iz Gorice.

Pri **bavarskem dvoru**: Tohan iz Trsta.

Umrli so v Ljubljani:

4 oktobra: Emilija Škof, delavčeva hči, 1 mesec, Tržaška cesta št. 24, za katarom v črevih.

5. oktobra: Marija Šurca, železniškega paznika hči, 9 let, Poljanska cesta št. 18, za davico.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem-peratura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
5 okt.	7. zjutraj	726.7 mm.	13.6° C	sl. vzh.	obl.	15.40mm.
	2. popol.	726.1 mm.	16.8° C	sl. zah.	obl.	
	9. zvečer	731.0 mm.	11.6° C	sl. zah.	obl.	dežja.

Srednja temperatura 14.0°, za 1.0° nad normalom.

Dunajska borza

dné 6. oktobra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	—	danes
Papirna renta	gld. 81.35	—	gld. 81.20
Srebrna renta	82.25	—	82.15
Zlata renta	110.15	—	110.25
5% marcna renta	97.50	—	97.30
Akcije narodne banke	877.—	—	877.—
Kreditne akcije	308.60	—	307.50
London	122.—	—	122.10
Srebro	—	—	—
Napol.	9.61 1/2	—	9.63
C. kr. cekini	5.75	—	5.76
Nemške marke	59.22 1/2	—	59.62 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	132 gld.	75 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	171	—
Ogerska zlata renta 4%	100	—	—
Ogerska papirna renta 5%	90	—	50
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	105	—	50
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	119	75
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	122	—	—
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	99	—	70
Kreditne srečke	100 gld.	182	50
Radolfove srečke	10	—	20
Akcije anglo-avstr. banke	120	—	112
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	224	—	—

Trgovski učenec,

12-14 let star, slovenskega in nemškega jezika zmožen. V sprejme se takoj pri Alojziji Pogačnik-u v Cerknici na Notranjskem. (649-3)

Naznanilo.

V Idriji na pošti hiš. šte. 273 na prednji strani se pritlični dve obokani sobi s kuhinjo in kletom, za kupčijo zelo priložni; potem v I. nadstropju ravno tako na prednji strani dve sobi s kuhinjo, jedilno shrambo, drvarnico, zadelj pa prostorna soba dne 24. aprila 1889 v najem oddaja.

V Idriji, dne 4. oktobra 1888. (660-1)

10 hektolitrov izvrstne, domače, obdačene
slivovke,
po 50 kr. liter, (636-4)

proda se na drobno ali pa skupaj.
Poskušnje pošilja na zahtevanje P. Prijatelj,
župan pri Sv. Trojici pri Mokronogu (Dolenjsko).

Poezije
SIMONA GREGORČIČA.
11. zvezek. — Založil Josip Gorup.
Dobivajo se samo pri meni. Broširane po 1 gld., s pošto 5 kr. več; elegantno vezane po 1 gld. 60 kr., s pošto 5 kr. več. (439-34)
Naročila se najlažje izvršujejo po poštinih nakaznicah
FRAN DEŽMAN,
knjigovez v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 6.

Ljubljanski vodovod.

Razpis ponudeb.

Dobava železnih cevij in fasonskih delov, dalje zapornic in hidrantov in končno polaganje cevij za Ljubljanski vodovod se zaradi oddaje javno razpisuje.

Pismene ponudbe je pod naslovom: Ponudba za a) dobavo železnih cevij in fasonskih delov, b) dobavo zatvornic in hidrantov, c) izvršenje polaganja cevij za Ljubljanski vodovod do uštetega 3. novembra 1888 ob 12. uri opoldne zapечатene pri mestnem magistratu oddati.

Splosni in nadrobni pogoji se dobivajo pri podpisnem stavbinskem voditeljstvu, katero je tudi vsakemu daljnemu pojasnilu pripravljeno.

Stavbinsko voditeljstvo v Ljubljani,
dne 27. septembra 1888.

(653-2)

Smrekar.

Marijacejske kapljice za želodec,

izvrstno uplivačice pri vseh boleznih želodca.

Neprekosljivo pri pomanjkanju sili do jedij, slabem želodcu, smrdeči sapi, napenjanju, kislem podirjanju, koliki, želodčevem kataru, zgagi, ako se nareja pesek in pšeno ter se nabira preveč sleza, pri zlatenici, gnusju in bljuvanju, glavobolju (če izvira bolečina iz želodca), krčih v želodcu, zapiranjih ali zabasanih, preobilenju želodca z jedjo ali pijaco, glistah, boleznih na vranici, na jetrih ali zlati žili. — Cena steklenici z navodilom, kako se rabi, 40 kr., vel. steklenici 70 kr.

Glavno zalogo ima lekar
KAROL BRADY v Kromerizu (Moravsko)
Marijacejske kapljice neso nikako tajno sredstvo. Njih sestavine navedene so na navodu, kako rabiti, ki se prilepe vsakej steklenici.

Pristne v skoro vseh lekarnah.

SVARILO: Pristne Marijacejske kapljice se mnogokrat ponarejajo in posnemajo. — Da so pristne, mora vsaka steklenica imeti rudič zavitek z gorjenjo varstveno znamko in z navodom, kako rabiti, ki se prilepe vsakej steklenici, opomniti je, da mora biti navod tiskan v tiskarni H. Guseka v Kromerizu.

Pristne imajo: V Ljubljani: lekar Gabr. Piccoli, lekar Jos. Swoboda. — V Postojni: lekar Fr. Baccarich. — V Škofji Loki: lekar Karol Fabiani. — V Radovljici: lekar Aleksander Roblek. — V Rudolfovem: lekar Dominik Rizzoli, lekar Bergmann. — V Kamniku: lekar J. Močnik. — V Črnomlju: lekar Jan. Blažek. (739-40)

Pravým pokladem

pro nešťastné oběti sebeprznění (onanie) a tajných prostopášností jest výtečné dlo:

Dra Retau-a Sebeochrana.

České vydání po 80tém vydání německém. S 27 vyobrazeními. Cena 2 zl. r. m. Čti je každý, kdo trpí strašnými následky této nepravosti, upřímná poučení jeho zachraňuje o rok na tisíce nemocných od nedovratné smrti. Lze je dostati u nakladatelské firmy „Verlags-Magazin R. F. Eberly v Lipsku (Sasko, Neumarkt 34“, jakož i v každém knihkupectví. (397-20)

Razglas.

V zmislu §. 62. obč. reda za deželno stolno mesto Ljubljano daje se javno na znanje, da je občinski svet v današnji javni seji sklenil prositi, da sme občina Ljubljanska:

1. Skozi deset let pobirati gostaščino še enkrat toliko, kakor je sedanja.
2. Najeti posojilo 500.000 gld.

Pritožbe zoper ta sklepa uložiti je pri podpisnem magistratu v 14dnevem zapadnem roku, t. j. do 17. dne oktobra letos.

Magistrat deželnega stolnega mesta
Ljubljane,

dne 2. oktobra 1888. (650-2)

SKLADIŠČE
FILIP TIČHO v BRNU
Zelny trh št. 21 in Radničná ulice št. 17.

Brnsko zimsko blago za obleke, izvrstne baže, 135 cm. široko, čista volna. Za celo mosko obleko. Gld. 5.—.	Blago za ženske obleke, najnovejše in najelegantnejše, za jesensko in zimsko sezono, 100 cm. široko. Za 1 obleko 10 metrov gld. 4-50.
Domače platno vkupe 30 vatlov. 1 kos $\frac{1}{4}$ gld. 4-50. 1 kos $\frac{1}{2}$ gld. 5-50.	Noppe-loden, čista volna, najnovejše za jesensko in zimsko obleko. Za 1 obleko 10 metrov gld. 3.—.
Rumburško likovano statvino platno $\frac{1}{4}$ široko, zlasti za mosko perilo pripravno. 1 kos 30 vatlov gld. 6-50.	Ženske srajce iz dobrega šifona ali močnega platna, s širokimi čipkami, zadostne velikosti. 6 kom. gld. 3-75.
Rumburški oksford, (pristne barve) v najnovejših vzorcih, 1 k. 30 vatl. fa. baže gl. 6-50. 1 k. 30 vatl. gl. 4-50.	Ostanek posobne preproge, 10-12 metrov dolg, — v vseh barvah, 1 k. baže gld. 3-50.
Sternberski KANEVAS 1 vatel širok, v vseh barvah, progast in križast, gar. pristne barve. 1 k. 30 vatl. gl. 5.—. 1 k. 30 vatl. fa. baže gl. 6.—.	Zimsko žensko ogrinjalo, $\frac{1}{4}$ dolgo, čista volna, gl. 2. Double-Velour-ogrinjalo, $\frac{1}{4}$ dol., čista volna, gl. 3-25.
ŠIFON, jako dobre baže, posebno pripraven za mosko, žensko in otroško perilo. 90 cm. širok, 1 kos 30 vatlov. Ivrste gl. 4-50, Ilvr. gl. 5-50, Ilvr. gl. 6-50 in 7-50.	Modni barhant v najlepših vzorcih za obleke, se sme prati, za kar se jamči, 60 cm. širok. 10 met. gld. 3-50. Valerijna flanela, najnovejše za obleke, 10 metrov gld. 3-50.

(6) Uzorci in ceniki na zahtevanje (5'5)
zastonj in franko.
Razpošilja se proti poštnemu povzetju.

E. A. DOLINAR & Co

ulica Aquedotto 27, Trst ulica Aquedotto 27.

Razpošiljatev raznovrstne kave, čaja, olja, južnega sadja, pomaranč, limon, raznih naravnih vin i. t. d. od 5 K po pošti in več po železnici franko proti povzetju, jamčevaje za najboljšo in točno postrežbo. V cenah je že zapopadna carina, vožnja, emballage in troški, tako, da če. gg. naročniki nima jo nikakega drugih troškov. Zaznamujejo se cene sledeče kave, ki se je zelo veliko razproda: (653-1)

Št. 1. Mokka, prava arabska, I.	1 K po gld. 2.05
2. St. Jago Perl, lepa zrna	1 " " 2.—
3. Cuba, velika zrna, izvrstna kava	1 " " 2.10
4. Ceylon, zelo ukusna kava	1 " " 2.05
5. Ceylon Plantagen, izvrstna kava	1 " " 2.—
6. Portorico, extrafina kava	1 " " 2.05
7. Costarico, zelo čista kava	1 " " 1.95
8. Gold Java I., prav dobra kava	1 " " 1.90
9. St. Domingo, fina kava	1 " " 1.85
10. Santos, močna kava	1 " " 1.70
11. Rio, fina kava	1 " " 1.65
12. Bahia, srednja kava	1 " " 1.55

Opomba: Ker nam dohaja veliko pism ter da se umaknemo napakam, prosimo če. gg. naročnike natančen naslov, zadnjo pošto, kakor tudi pri železničnih naročbah zadnjo postajo. Na zahtevanje pošlje se „cenik“ zastonj in franko.

Takoj delujejo.

Uspeh zjamčen.

Neizogiblivo!

Denar dobi vsaki takoj povnen, pri katerem ostane moj sigurno delujoči

ROBORANTIUM

(brado ustvarjajoče sredstvo)

brez uspeha. Ravno tako sigurno pri plesah, izpallih in osiivelih lasih. Uspeh po večkratnem močnem utrenji zjamčen. Pošilja v steklenicah po 1 gld. 50 kr. in v steklenicah za poskus po 1 gld.

J. Grolich v Brnu.

V Ljubljani se dobiva pri g. **Edwardu Mahr-u**; v Trstu A. Prazmarer, P. Predini; v Gorici lekar C. Cristofaletti; v Reki lekar J. Gmeiner; v Celju Ed. Pellé; v Mariboru J. Martinz; v Gradcu: Kasp. Roth, Murplatz 1.

Tam se tudi dobi:

Eau de Hébé, orijentalno lepotilno sredstvo, ki nareja nežnost, belino in obilnost telesa, odstranjuje pege in lase — cena 85 kr.

Ni sleparija! (651-1)

Gospod G. PICCOLI-ju,
lekarju „Pri angelju“ — v Ljubljani.

Vaša želodčna esenca, kojoj sem slučajno spoznal, ozdravila me je popolnem neprenehlyve slabotnosti čreves in prebavnika, kakor tudi neznanu mučče trdo-telesnosti. Dolgo iskali sem leka zoper to bolezen, ki mi je gotovo malo zadovoljnih uric v prihodnosti obečala: vse drugo zauživanje lečil bilo je zaman in jedino le Vaše neprecenljive esence se imam zahvaliti za popolno zdravje ter Vam ostanem, predragi gospod Piccoli, za vse dni življenja zanj najsrčneje udan in hvaležen.

Na Dunaji, 1887. **Spiridijon Pokrajac,**
profesorski kandidat.

V steklenicah po 15 kr. dobiva se v skoro vseh lekarnah na Štajerskem, Koroškem, v Trstu, na Primorskem, Tirolskem, v Istri in Dalmaciji. — V Rudolfovem se dobiva v lekarni Rizzoli-jevej. (208-28)

Ne zameniti z Radgonsko.

Radenska kislá voda in kopališče.

Radenci na slov. Štajerskem ob vznožji Slovenskih goric.

Kot zdravilna voda. Radenska kislá voda ima med vsemi evropskimi kislecí največ natrona in litija. Posebna njena lastnost je, da pomaga pri vseh boleznih, koje dobi človek vsled prevelike kisline v svoji vodi, kakor pri hudici, pri kamnu v želodcu, mehurji in ledicah, ter je neprecenljivo zdravilo pri zlati žili, pri boleznih v mehurji, pri zastíženjih, kadar se napravlja kislina v želodcu in črevesu, pri vredu, katarjih in živčnih boleznih.

Kot namizna voda. Vsled obilne oglene kisline in oglenokislega natrona, prijetnega okusa in močnega penjenja je radenska kislá voda najbolj priljubljena pozivljajoča pijača. Pomešana s kislim vinom ali s sadnim sokom in sladkorjem je močno šmečá, žejo gaseča pijača, koje imenujejo mineralni šampanjec.

Obvarovalno zdravilo. Jako razširjena je in mnogo se rabi radenska kislá voda kot varstvo in zdravilo zoper davico, škrlatice, mrzlico in kolero.

Kopeli in stanovanja. Kopeli se prirejujejo iz železnate in kisle vode z raznovrstno gor-koto. Skušnja uči, da pomagajo posebno zoper: hudico, trganje po udih, ženske bolezni, pomanjkanje krvi, bledico, histerijo in neplodovitost. (Cena kopeli 35 kr., ena za eno sobo 30 kr. do 1 gld.)

Ogljeno-kisli litij kot zdravilo. Liter radenske kisle vode ima v sebi 0-05 gr. dvakratno ogljeno-kislega litija, to je množina, ki se težko prekorači pri enkratnem zavžitku. Kolike vrednosti je ta jako močan lužnik kot zdravilo, dokazujejo Garrodovi poskusi, ki so se vsestranski potrdili. Položil je koščke kosti in hrustancev od protinastih bolnikov v enako močne tekočina kalija, natrona in litija. Prvi dve niste skoraj nič vplivali, slednja pa tako odločno, da so bile protinastih snovi navzete kosti v kratkem proste vse nesnage. To ga je napotilo, da je začel poskušati z litijem pri protinastih bolnikih, kojih seavniške prevlake so postajale vedno manjše ter konečno popolnoma prenehale. Vsephi, koje so dosegli pri enacij razmerah tudi drugi zdravila.

Cenike razpošilja zastonj in franko kopališče radenske statine na Štajerskem.

V zalogi imata kisló vodo Ferdinand Plautz in Mihael Kastner v Ljubljani.

ZBIRKA DOMAČIH ZDRAVIL,

kakor jih rabi slovenski narod.
S poljudnim opisom človeškega telesa.

Izdal in založil Dragotin Hribar.

Odobril br. Edvard Benedičič, nadzdravnik usmiljenih bratov
v Št. Vidu na Koroškem.

Ta slovenskemu narodu zelo koristna knjižica dobiti je v
„NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani, Gospodske ulice št. 12. —
Stane 40 kr., po pošti 45 kr.

Zahvala in priporočilo.

Usojam se p. n. občinstvu naznanjati, da s 1. dnem novembra t. l.
opustim svojo

trgovino z galanterijskim blagom, z oljnatimi barvami
tiskanimi slikami, zrcali, zlatimi okrajki (Goldleisten),
suhi in oljnatimi barvami, firneži, vsakovrstnimi
laki in šolskimi pripravami

v Radovljici in da z istim dnem otvorim drugo s še bolj izbranim blagom
v Kranji hiš. šte. 153.

Slike se pri meni devajo v okvir in se za to nastavljajo najnižje cene.
Zahvaljujoč se za do sedaj skazano zaupanje, prosim tudi nadalje za
mnogobrojna naročila, obetajoč solidno postrežbo in kolikor mogoče nizke cene.
Za sv. Miklavža in za Božič imel bodem lepe in primerne stvari
v zalogi.

Z velespoštovanjem

J. FANTONI.

V Radovljici, v oktobru 1888.

(656—2)

Čudež sedanjosti!

Najboljša in naj-

cenejša angleška

v remontoir obliki

ura z nihalom!

Samo 4 gl.

Samo 4 gl.

Mesto gl. 15.—

Mesto gl. 15.—

10letno jamstvo za svetilno
moč kazalnice.

2letno jamstvo, da ura
dobro gre.

Ta z devetimi zlatimi, srebrnimi in bronastimi svetinjami premijovana ura
ima polirano okrožje iz bakraste zlatokovine, narejeno prav po zgornjem narisi s
patentovano strokovnostekleno kazavnico, ki ima čudovito lastnost, da v zavsem
temni noči

sveti svetlo kakor mesec.

Poleg tega ima zvončeno budilo, ki se lahko nastavi na kateri čas kdo hoče,
ima dva bronasta uteža. Ker jej je cena, uštevši leseni zabojček, v katerem se
odpošlje, le 4 gl., reci: štiri goldinarje, more vsakdo omisliti si tako izvrstno,
trajno uro, ki je kras vsakemu stanovanju. — Razpošlila proti gotovemu denarju
ali c. kr. poštnemu povzetju

Exporthaus I., „Zur Kaiserin Maria Theresia“, Wien, Weissgärber,
Kriegergasse II, Parterre, Thür 5, Wien. (541—15)

Najboljši in najpripravnejši način hranjevanja
je gotovo

zavarovanje življenja.

Zavarovanje življenja koristno je vsakemu, neobhodno po-
trebno pa onim, ki imajo skrbeti za rodbino. Naše življenje od-
visno je od tolikih slučajnosti, da ne smemo nikdar puščati iz
oči bodočnosti onih, ki so nam dragi in za katere skrbeti smo
obvezani. Najboljši pripomoček za to je zavarovanje življenja,
katero je urejeno tako, da daje priliko vsakemu udeleževati se
njegovih dobrot.

Za neznaten denar more se zavarovati kapital, ki se izplača
po smrti preostalej rodbini, ali dota, ki se izplača otroku, kedar
doživi 18., 20. ali 24. leto. Poslednje zavarovanje važno je zato,
ker se zavarovana dota izplača tudi tedaj, ko bi oni, ki jo je
zavaroval, umrl takoj potem, ko je uplačal prvi obrok, in ker se
vsa uplačana premija vrne, ko bi zavarovani otrok umrl pred
dogovorjeno starostjo.

More se pa tudi zavarovati kapital, ki se izplača zavarov-
ancu samemu o dogovorjeni starosti (n. pr. v 40., 50. ali 60. letu),
ali pa njegovim dedičem, ko bi utegnil umreti prej.

Vse te načine zavarovanja upeljane ima **vzajemno zava-
rovalna banka „SLAVIJA“** v Pragi, katere
prednost je še to, da je pri njej vsak člen brez kacega posebn-
nega priplačila deležen vsega čistega dobička, ki je leta 1887.
iznašal 10%, v prejšnjih letih pa tudi že po 20%, 25%, celo 48%.
Konci leta 1886. bilo je pri banki „SLAVIJA“ za življenje
zavarovanih 40.497 oseb za 22.835.193 goldinarjev.

Vsa pojasnila daje brezplačno

(233—56)

glavni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani,
v lastnej hiši (Gospodske ulice 12).

Preselitev podjetja

in
priporočilo.

Udano podpisani usoja se p. n. občinstvu uljudno naznanjati, da je
preselil svojo krojaško obrt, katero je imel 8 let v Gledaliških ulicah št. 6 v
Šelenburgove ulice št. 4 (Schleinerjevo hišo).

Hkratu se zahvaljuje za zaupanje, skazano mu v starem prostoru in
prosi, da bi mu ga še nadalje ohranili, kajti prizadeval se bode v vsakem oziru
zadostovati zahtevam p. n. kupovalcev in naročnikov z realno in solidno po-
strežbo in končno opozarja na zalogo došlega tu- in inozemskega blaga.
Z velespoštovanjem

(642—3)

F. Cassermann.

!!Noben cilinder več ne bode počil!!

C. kr. priv.

streščasti in kroglasti cilindri

PATENT MARIJAN

(z varstveno znamko)

dobivajo se samo v c. kr. tovarniške zalogi

P. KAJZEL-a,

trgovina s steklom, (451—17)

v Ljubljani, Stari trg št. 15.

Pred ponarejenimi cilindri brez varstvene znamke se svari.

Za čas stavbe

priporočila

ANDREJA DRUŠKOVIČA.

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10

v velikem izboru in po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, štorje za štokodiranje, drat
in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in
stare železniške šine za oboke, znano najboljši Kam-
niški Portland in Roman cement, sklejni papir (Dach-
pappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno
narejena štedilna ognjišča in njih posamezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, neobhodno potrebne
vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v
malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do
vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za sko-
pane vodnjake: železne cevi in železolitni gornji stojali,
kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile
in železne okove. (224—33)

Za poljedelstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno narejeni plugi in
plužne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lo-
pate, rovnice, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirom sveži
Dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

C. kr. priv. fabrika za izdelovanje

zarezanih strešnikov

v Zilski dolini na Koroškem

priporočila svoje

(293—24)

patentovane vstricne zarezne strešnike,

ki so najbolj bili odlikovani na keramični razstavi v Parizu.

Slové že daleč po svetu,

ker so posebno lahki, solidni, lični, po ceni in ker najmanj trpé od
snega in mraza.

Poroštvo za tri leta.

Ž njimi krijejo že po Laškem, Švicarskem, Francoskem, Nemškem in
celo po Ameriki.

Fabrika je za vso avstro-ogersko državo lastnica Konstanškega
patenta za izdelovanje zarezanih strešnikov, potem vseh patentov
za izdelovanje Schmidheinijevih zarezanih strešnikov, kakor tudi
Passavant-patenta.

Proti posnemalcem in ponarejalcem se bode po smislu patentnega
zakona najostreje kazenski postopalo.

Fabrika izdeluje tudi najboljše vrste

zidarsko opeko, žlebake, steklene zarezne streš-
nike in strešna okna.

Glavno zastopstvo in zalogo za Kranjsko, Reko, Trst, Go-
rico, kakor tudi za vso Primorsko, Istro, Goriško in Dal-
macijo imata

F. P. VIDIC & Comp., v Ljubljani, v Slonovih ulicah št. 9.

Zadnji mesec:

Srečke Obrtne Razstave, Prirejene v Proslavo Cesarske Svečanosti, samo **50** kr.

Glavni dobitok 25.000 Goldinarjev.

(658-1)

Loterijska pisarna komisije za slavnostno obrtno razstavo, Dunaj, Bartensteingasse Nr. 4.

!Važno za dame!

Moje slavnoznane

volnene potne podložke

(Wollschweissblätter)

brez podlage, ki nikdar ne pusté, da bi nastali madeži od potu na obleki, ima jedini v zalogi v Ljubljani gospod

J. S. BENEDIKT, „zur Spinnerin am Kreuz“.

Cena: Par 30 kr., 3 pare 85 kr. — Prodajalec na drobno dobó rabat.

Frankobrod na O., v avgustu 1888.

(534-10)

Robert pl. Stephani.

F. P. VIDIC & COMP.

priloga p. n. občinstvu za salone, kavarne, gostilne, privatna stanovanja i. t. d.

lepe

lončene peči

po jako nizki ceni ter iz najboljšega blaga izdelane. (440-30)

Zaloga: v Slonovih ulicah št. 9.

Ne sme se zamenjati z momentnim, svetlim mazilom ali ličilom za usnje, katerega se tako bojé.

Neobhodno za vsacega

za svetljenje usnja pri konjskej opravi, vozovih, hišni opravi, čevljih itd. itd., je novoizumljena po

c. kr. avstrijskem in oger-skem ministerstvu zavarovana proti ponarejanju

svetla tinktura za usnje

(tekoče svetlo mazilo), do sedaj najboljša, ker do sedaj se ni še nobenemu izmed mnogih tekočih svetlih mazil ali likov za usnje dal patent. — Cena steklenici št. I. 1 gld. št. II. 40 kr., št. III. 20 kr.; in da ostanejo čevlji suhi pri moči in mehki in voljni pri solnčnej vročini, se je že več kot 10 let za dobro pokazalo, tudi patentovana, nepremočljiva

hranilna mast za usnje.

Da je res to usnje varovalno sredstvo tako izvrstno, dokazuje 28 odlikovanj, na stotine priznanih pisem. Oba izdelka se nesta udomačila le pri o. kr. vojašini, ampak si utrla uho pri Nj. Veličanstvu in o. kr. visokostih. 5. generalov, ki še služijo v c. kr. vojski, so dali najboljša spričevala.

Po tovarniški ceni je prodajajo v Ljubljani gg. Anton Krisper in Schusnig & Weber, v Kranju g. Petan, v Skofji Loki g. Koceli. — Dobiva se v vseh večjih krajih države pri boljših trgovcih. (288-22)

Izvrstne

kranjske klobase.

Polprekajene velike kranjske klobase komad po 20 kr., manjše po 10 kr., izdelane le iz pristnega svežega svinjskega mesa. Nadalje klobasice za peči (Bratwürste) po 10 kr., izvrstna ovita svinjska pečenka (Netzbraten) dobi se vsak dan sveža in ukusna

na sv. Petra nabrežji šte. 47 v Ljubljani.

Unanja naročila se točno izvrše proti poštnemu povzetju.

Za mnogobrojna naročila, zagotavljajoč točno postrežbo, priporoča se

s spoštovanjem

BARBARA KOPAČ,

(646-2)

mesarica v Ljubljani.

R. DITMAR jeva

c. kr. priv. tovarna za svetilnice

DUNAJ.

R. DITMAR jeva

c. kr. priv.

Dunajska

bliskovna svetilnica 30"

(Patent 1888)

ima kroglasto, blesteče belo plame in

neznansko svetlobno silo 105 sveč,

katere so določila fonometrična merjenja gospodov

dr. Leonh. Weber-ja, kralj. profesorja na kralj. vsenčilišči v Vratislavi in dr. Rud. Benedikt-a, docenta na c. kr. tehniškej velikej šoli na Dunaji, in se torej ne opira na kako poljubno trditev.

R. Ditmar-jeva c. kr. priv. bliskovna svetilnica 30"

se spodaj prižge, lahko uravnava in ugasne, je kolikor le mogoče enojno narejena ter je tudi ravnanje z njo jako priprosto, drži petroleja za deset ur ter

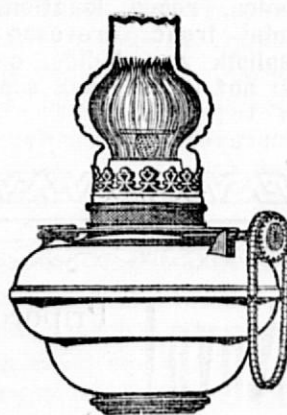
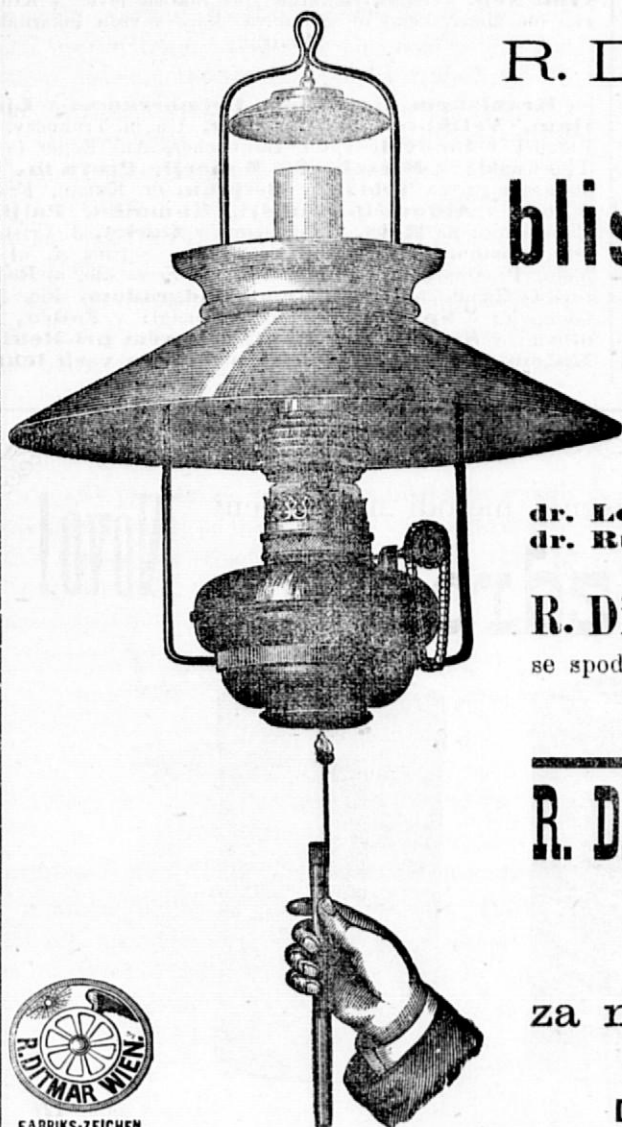
je cenejša, nego druge svetilnice podobne konstrukcije domačega in inozemskega izdelka.

R. Ditmar-jevi c. kr. priv. meteorski svetilci s kroglastim plamenom

v velikosti: 15" 20" 25" 30" 35" 45"
s svetilno silo: 28, 45, 66, 76, 120, 157 sveč
dobé se primerno veliki

za namizne in viseče svetilnice, stenske svetilnice, laterne i. t. d. v vseh opravah in po vseh cenah. (550-11)

Ditmar-jeve svetilnice ima v zalogi vsaka boljša trgovina s svetilnicami.

Bliskovni svetilec z ustarkom.

R. DITMAR-jeve
bliskovne in meteorske svetilnice, namizne, viseče in stenske svetilnice

v največji izberi in po izvirnih cenah ima

FRAN KOLLMANN V LJUBLJANI.

(551-11)

Jurist

absolviran, z vsemi državnimi izpiti in z judicijelnim rigorozom, **isče mesto koncipijenta** pri kakem odvetniku. Naslov pove iz uljudnosti upravištvo „Slovenskega Naroda“.

Zahvala.

Pekojni moj soprog gospod **Karol Simon**, kavar-nar tukaj, bil je pri zavarovalni družbi „**THE GRESHAM**“ v Londonu zavarovan za slučaj smrti. Generalni zastop v Ljubljani izplačal je precejšnjo glavnicu z deležem dobička najtočneje, ne da bi bil kaj utrgal, in izrekam torej s posebnim zadovoljstvom za to svojo zahvalo in to družbo vsakemu priporočam najtočneje, kajti s tem si zagotovi bodočnost rodbine svoje za vse slučaje.

V Zagrebu, dne 30. septembra 1888.

(661)

Pavlina Simon.

Zobozdravniško naznanilo.

V zobozdravniškem ateljeru v Gospod-skih ulicah št. 2, I. nadstropje, se ordinuje vsak dan od 10. do 12. in od 3. do 5. ure.

(662-1)

Marseillsko žolco,

najhitrejša, vsekako najsigurnejša in najpri-prostejša sredstvo

za čiščenje in zboljšanje vina

ima vedno (562-14)

A. Hartmann v Ljubljani.

Pisarna: **Hôtel Evropa.**

Navod, kako se rabi, razpošilja se zastonj.

Gg. šolskim predstojnikom in učiteljem

(223-33)

priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA

trgovina z železnino in orodjem

na Mestnem trgu št. 10

vsa vrtnarska orodja, kakor tudi orodja za sadjarstvo in obdelovanje sadnih dreves, in sicer: drevesna strgulja, škarje za go-senice, ročna lopatica, drevesna žaga, sadni trgač, drevesne škarje, cepilnik, cepilnik za mladiče, cepilni nož, vrtnar-ski nož in drevesna ščetka. Orodja so vsa na lepo popleskani leseni plošči urejena in po prav nizki ceni.

Pisarja,

spretnega in treznega, **isče notarska pisarna na Go-renjskem**. Isti mora lepo pisavo imeti in v notarskih delih izurjen biti.

(665-1)

Klic!

Spoštovanim gospodom črkostavcem in gospodu Drag. Hribarju, kakor tudi vsem onim gospodom, kateri so me spremili na kolodvor, se za posebno prijaznost in prijateljstvo najpriščneje zahvaljujem. Obdržite me še nadalje v spominu, kajti jaz Vas ne bom nikoli pozabil. Kličem Vam iz vojašnice prisrčno: **Ziveli!**

V Mariboru, dne 3. oktobra 1888.

(664)

Vekoslav Höfler.

Za lovsko sezono!

Največja izber orožja z jamstvom, da je dobro in da dobro strelja, kakor: **Lovske in salonske puške, revolverji**, ravno tako tudi mnogo za lov potrebnih priprav ima **po ceni** (531-8)

Fran Kaiser,

puškar in prodajalec orožja, Ljubljana, Selenburgove ulice.

Tudi se popravi hitro in po ceni izvršujejo.

Priporočljivo za zasobnike in krčmarje na deželi!

Pivo v steklenicah,

ekspozitno pivo, ki se dolgo ohrani, in

močno pivo (dvojak)

iz pivovarne bratov Koslerjev, v zabojih po 25 in 50 steklenic.

A. MAYER-jeva

zaloga v Ljubljani. 243-22

Notarsko pisarno

v Radovljici

otvoril je podpisani dne 16. septembra 1888

v Gradu (II. nadstropje).

V Radovljici, dne 6. oktobra 1888.

Ivan Plantan,

(653-1)

e. kr. notar.

Posebna, v tej deželi razširjena bo-lezen je slabo prebavljeneje.

Naša modna kuhinja in modni način življenja sta zročila te bolezni, ki nas nenadoma napade. Mnogi ljudje trpe včasih za bolečinami v prsih in bokih, včasih tudi v hrbtu; čutijo se zaspane in trudne, imajo slab okus v ustih, zlasti jutraj; nek poseben slez se jim nabira na zobeh, zlasti nemajo do jedi, v želodci leži jim neka teža, v želodčevi votlini čutijo včasih neko nedoločeno otrpnenje, katerega ne odpravi uživanje jedi. Oči upadejo, roke in noge so mrzle in mastne; čez nekaj časa začne se kašelj; sprva suh, čez nekaj mesecev pa z zelenkastimi izvrški. Kogar ta bolezen zadene, se čuti vedno zaspanega, spanje ga ne upokoji; potem postane nervozen, razdražljiv in ne-jevoljen, hude slutnje ga napadajo, če hitro ustane, se mu v glavi vrti, kakor bi se mu cela glava sukala; čreva se mu včasih zamaše, koža mu je včasih suha in vroča, kri po-stane gosta in zaostaja, belina v očeh se porumeni, urina ima malo ter je temne barve; in če se pusti dolgo stati, se na-bere na dnu neka gošča; hrana se takemu človeku pogosto-stoma vzdiguje, pri čemer čuti včasih sladek, včasih pa kisel okus; kar spremlja močno bitje srca. Vid mu peša pege se kažejo pred očmi, ter ga napada čut teške one-moglosti in zaspanosti. Ti simptomi se pogostem ponavljajo in lahko se reče, da skoro tretjina prebivalstva te dežele bo-leha za to boleznijo v jedni ali druge obliki. Šaker-jev izvleček pa spravi urenje jedi na tako pot, da boino telo do-biva hrane, ter se prejšnje zdravje zopet povrne. Učinek tega zdravila je zares čudovit. Na milijone in milijone ste-klenc je že razprodanih, in število spričeval, ki potrjujejo zdravilno moč tega zdravila je izredno veliko. Na stotine bolezni, ki imajo razna imena, je posledica slabega prebav-ljenja; in če se poslednje zlo odpravi minejo tudi druga, kajti so le simptomi prave bolezni. Zdravilo je Šakerjev izvleček. Spričevala na tisoče oseb to dokazujejo brez vsake dvojbe, kajti pohvalno se izrekajo o njega zdravilnih svoj-stvih. To izvršno zdravilo se dobiva v vseh lekarnah.

Osebe, ki boleha za zabasanjem, naj rabijo „Sei-gel-ove čistilne kroglice“ v zvezi s Šakerjevim izvlečkom. „Seigel-ove čistilne kroglice“ odpravijo zabasanje, kroté mrzlico in prehlajenja, odpravijo glavobol in zatró žolčnico. Kdor jih je jedenkrat poskusil, bode jih gotovo še dalje rabil. Uplivajo polagoma in ne napravljajo nobenih bo-lečin. — Cena 1 steklenici Šakerjevega izvlečka gl. 1.25, 1 škatljici „Seigelovih čistilnih kroglic“ 50 kr. (554-16)

Pred ničvrednimi izdelki, ki celo škodljivo upli-vajo, se svari.

Langenbarn, dne 30. septembra 1888.

Lekarni pri „sv. Brigiti“, II., Brigiti trg, na Dunaji. Zahvaljujem se najsrčneje za ta izvleček. Deset mesecev sem moral ležati, ker sem bolehal za vodenico. Nobeno zdravilo mi ni nič pomagalo. — Vse je bilo zastonj. Naš g. župan mi je svetoval, naj rabim Šaker-jev izvleček, morda mi vender pomaga. Res sem ga slušal in že prva steklenica mi je pomagala. Popolnem sem zdrav. Moje najpopolnejše velespoštovanje

J. Schmid,

hišni posestnik v Langenbarnu, Sp. - Av.

Lastnik „Šakerjevega izvlečka“ in Seigelovih kroglic je **A. J. White, Limited London, 35 Faringdon Road E. C.**

Glavno zalogo in centralno razpošiljalnico ima **Ivan Nep. Harna**, lekarna „pri Zlatem levu“ v Krome-riži (na Moravskem) in se dobiva skoro v vseh lekarnah v Avstriji.

Imajo lekarnice:

na Kranjskem, Koroškem, Primorske: v Ljub-ljani, Velikovei, Wolfsbergu, Ub. pl. Trnkoczy, G. Picoli; v Celovci, Peter Birnbacher, Alf. Egger in W. Thurnwald; v Brezah, St. Mohorji, Preva ih, Go-stentschnig; na Trbiži, v Beljaku, dr. Kumpf, Friedr. Scholz; v Ajdovščini, Idriji, Kamniku, Pulji, J. Cabucchio; na Reki, G. Produm; v Gorici, J. Cristofor-etti, Pontoni, A. Gironzoli; v Trstu, Suttina A. al Ca-melo, Praxmarer A. al due Mori, J. Serravallo, al Reden-tore C. Zaneti, alla Sesta d'oro; Podgradom, Nic. Bar. Gionović; v Spljetu, Alijanović, Tocigl; v Zadru, An-drovič; v Sušaku pri Reki, v Novem pri Reki, v Mačena Lošnju, O. Viviani. in skoro v vseh lekar-nah ostalih mest države.

Novo!

Priporočamo vsem gospodinjam po nas novo uvedeni in po preskušenej metodi napravljeni

Tschinkel^{nov} kavin zdrob

Novo!

v okusnih, jako praktičnih pušicah.

(508-12)

kot najboljši, najkrepkejši in zaradi tega tudi najcenejši dodatek k bobastej kavi.

Novo!

SCHÖNFELD.
LOBOSITZ.

Aug. Tschinkel-a sinovi,

DUNAJ.
LJUBLJANA.

Novo!

Najstarejša tvrdka za kavine surogate cele države.